

Осаульчик О.Б.,
доцент кафедри
української та іноземних мов
Вінницького національного
аграрного університету,
м. Вінниця, Україна

НОВІТНІ ТЕНДЕНЦІЇ ПЕДАГОГІЧНОГО СУПРОВОДУ У ВИКЛАДАННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Реалізація національної освітньої політики в Україні щодо гуманізації та демократизації вищої освіти передбачає побудову суб'єкт-суб'єктних стосунків між викладачем та студентом у вищій школі на засадах рівності і партнерства. За таких умов навчальний процес поступово стає все більш орієнтованим не на передачу готових знань студентам, а на їх підготовку до пошуку необхідних знань та інформації самостійно. Особливістю сучасного інформаційного суспільства є те, що інформація зростає і накопичується швидкими темпами, що унеможлиблює відповідно швидке оновлення підручників і навчальних посібників, проте вимагає швидкої реакції з боку викладача. Оптимальним вирішенням визначеної проблеми, на нашу думку, є, насамперед, зміна стилю педагогічного супроводу із площини передачі готових знань у площину організації ефективної самостійної роботи студентів з метою пошуку, відібрання, узагальнення необхідних знань у постійно зростаючих потоках інформації. На нашу думку, максимально ефективним цей процес стане за умови широкого застосування нових педагогічних та інформаційних технологій. Викладання іноземних мов, зокрема, вимагає реорганізації педагогічного супроводу у зв'язку з зростаючими можливостями технічних засобів навчання інтенсифікувати процес оволодіння іноземною мовою.

Як зазначають С. Вдович, О. Палка, нині в освіті окреслилися такі два напрями-підходи в оволодінні іноземною мовою: технологічний та

гуманістичний. Технологічний напрям реалізується за допомогою “технології навчання”. Вибір освітньої технології — це завжди вибір стратегії, пріоритетів, системи взаємодії, тактик навчання та стилю роботи вчителя з учнем [16, с. 11].

Гуманістичний напрям організації педагогічного процесу спрямований на формування і розвиток особистості, критичного, творчого мислення вихованця та реалізується за допомогою моделей навчання, передусім дослідницької, комунікативно-діалогової, дискусійної та ігрової. СТР 8 На ефективність процесу застосування сучасних освітніх технологій у професійній підготовці майбутніх фахівців впливають такі фактори: стан соціально-психологічного клімату в учнівському колективі, соціальна важливість професії; рівень професіоналізму педагогічного колективу навчального закладу; наявність науково обґрунтованого професійно спрямованого плану навчально-виховної роботи; індивідуальні здібності учнів; здатність викладачів до ефективного впровадження сучасних освітніх технологій; дидактична орієнтація на вироблення позитивного мотивованого ставлення учнів до нового; аналіз схеми управління впровадженням сучасних освітніх технологій у підготовці майбутніх фахівців [16].

Тому важливо, щоб, досліджуючи і впроваджуючи педагогічну технологію, вчені й освітяни-практики дотримувалися таких вимог:

—

ситуативності: збереження простору авторства, творчості кожного учителя, що дає змогу ідеальну схему перетворити на живу педагогічну ситуацію;

— концептуальності: наявності науково-педагогічного обґрунтування і його концептуальна інтерпретація з огляду вчителя, враховуючи умови реального навчального процесу, його різноманітні педагогічні ситуації;

—

антропоцентризму: забезпечення неперервного розвитку людини в навчання через її неперервне пізнання вчителем;

— контекстуальності: входження в реальний навчально-виховний процес [5, с. 394—395].

Так, використання сучасних освітніх технологій є суттєвим кроком у вивченні іноземних мов. Комп'ютеризація аудиторій з вивчення іноземних мов створює надзвичайні можливості для інтенсифікації навчального процесу.

Проте, враховуючи той факт, що наша країна переживає скрутні часи, слід розуміти, що не кожен навчальний заклад у змозі забезпечити аудиторії вивчення іноземних мов необхідним обладнанням. Окрім зазначеного, як свідчить практика, заняття з іноземної мови далеко не завжди проводяться у лінгафонних кабінетах та спеціальних аудиторніях. Разом із тим, кожен окремий студент на сьогодні володіє власними електронними ресурсами та носіями інформації, серед яких багатофункціональні сенсорні мобільні телефони, планшетні комп'ютери, електронні підручники.

Отож, було б доцільним використовувати можливості сучасної техніки у вивченні іноземної мови. Так, на електронні носії інформації можливо завантажити доволі значну кількість літератури, оновлюючи її постійно, коли виникає потреба, що не вимагає ані зайвих коштів, ані значних зусиль. Таким чином є змога займатися за автентичними новітніми підручниками, виданими, наприклад стосовно англійської мови, в Оксфорді чи Кембріджі. Адже саме такі підручники у змозі забезпечити володіння англійською мовою на рівні B2, що є однією з вимог, поставлених перед Україною на сьогодні. Дуже зручно також користуватися словником в електронному варіанті, що дозволяє максимально економити час на пошук необхідних слів, виразів чи фразеологічних зворотів. Додатковою функцією електронних словників є можливість фонетичного тренінгу нової лексичної одиниці, тобто нове слово чи фразу можливо відразу прослухати у вірній вимові, що також є великою перевагою.

Нині доступними є найрізноманітніші електронні підручники та посібники. Тоді як одні максимально нагадують звичайні підручники (видрукувані на папері), інші — підготовлені з використанням усіх можливостей сучасного комп'ютера і містять: — аудіоінформацію; — відеоінформацію (відеоряд у вигляді анімованих фільмів, художніх роликів, анімованих схем тощо); — гіпермедіа (гіперпосилання у вигляді піктограм, рисунків, фотографій або текстів); — гіпертекст; — караоке (артикуляція вивченого вірша, пісні без

рухомого текстового рядка, з рухомим текстовим рядком, спонтанна артикуляція прозового твору з рухомим рядком стр 87.

Основний принцип електронного підручника — інтерактивність на всіх навчальних рівнях. Інтерактивність є основною комунікативною властивістю підручника при аудіальному, візуальному спілкуванні, спілкуванні через текстовий запис. Інтерактивність електронного підручника забезпечує самостійність роботи учня, оцінювання, роботу над помилками тощо [2].

Це не просто відскановані друковані видання, а мультимедійні програми, в яких використовуються різні способи подачі матеріалу: текст, звук, ілюстрація, анімація тощо стр 88.

Характерними недоліками багатьох існуючих електронних посібників є також довільна, методично непродумана презентація навчального матеріалу, зловживання мультимедійними засобами (аудіо- та відеофайлами, анімацією та ін.), які підміняють змістову частину курсу. Велика кількість електронних посібників є гіпертекстовими аналогами відомих (і як правило, чужих) друкованих видань. На нашу думку, на першому етапі розробки електронного посібника більш коректним і раціональним є створення його у друкованому варіанті, апробація у навчальному процесі та редагування.

Так, Г. Васянович серед сучасних інноваційних педагогічних технологій виділяє такі: розвивального навчання, поетапного формування розумових дій, колективної взаємодії, програмованого навчання, дистанційного навчання, проблемного навчання, педагогічного проектування, евристичного навчання [5, с. 391—420].

Інтерактивна дошка (від англ. InteractiveWhiteBoard — «інтерактивна біла дошка») — це гнучкий інструмент, що об'єднує в собі простоту звичайної маркерної дошки з можливостями комп'ютера. У комбінації з мультимедійним проектором інтерактивна дошка стає великим інтерактивним екраном, одним дотиком руки до поверхні якого можна відкрити будь-який комп'ютерний додаток або сторінку в Інтернеті й демонструвати потрібну інформацію або просто малювати.

текст життєвих проблем, що сприяють розвитку особистості в реальному соціокультурному й освітньому просторі. У цих технологіях суперпозиція вчителя та субординована позиція учня перетворюються в особистісно-рівноправні позиції. Це пов'язано з тим, що педагог не стільки навчає і виховує, скільки стимулює учня до психологічного і соціально-морального розвитку, створює умови для його саморуху. Основними особливостями особистісно орієнтованих технологій є: зміст — побудова індивідуальних гнучких самоосвітніх програм (траєкторій індивідуального саморозвитку для кожного учня; методика — діалог у системі навчання, спрямований на спільне конструювання програмної діяльності з особистісного розвитку учнів з урахуванням мотивації діяльності, індивідуальної вибірковості до змісту і форм роботи, готовності до саморозвитку. Методологічною основою технології особистісно орієнтованого розвитку є індивідуалізація і диференціація освітнього процесу.

4. Рейтингові технології, основне призначення яких — підвищення якості підготовки фахівців за рахунок використання рейтингової багатобальної оцінки, модульної побудови курсів дисципліни, забезпечення умов постійної змагальності (конкуренції). Відмінними рисами цієї технології є модульна побудова курсу, збільшення кількості контрольних точок у ході семестру, оперативне гласне відображення роботи всіх учнів, зниження впливу випадкових факторів на підсумковий результат роботи. Ефективність практичного застосування цієї технології у навчальному процесі можлива лише на базі використання засобів інформатики, комп'ютерів і програмного забезпечення.

5. Ігрові технології навчання, які характеризуються наявністю ігрової моделі, сценарію гри, рольових позицій, можливостей альтернативних рішень, передбачуваних результатів, критеріїв результатів роботи, управління емоційним напруженням. Нині широко застосовуються пізнавальні, театралізовані, імітаційні, комп'ютерні ігри, ігрове проектування, індивідуальний тренінг, вирішення практичних ситуацій і завдань тощо. Особливістю ігрової технології є те, що її розробка і застосування вимагають високої творчої активності педагога й учнів.

6. Проблемно розвиваюча технологія характеризується: взаємодією викладача й учнів на основі системи запитань (проблемних, інформаційних), підказок, вказівок, монологічних вставок; алгоритмічними й евристичними приписами діяльності викладача й учнів; постановкою проблемних питань, створенням викладачем проблемних ситуацій. Специфічними функціями проблемно розвиваючої технології є: формування критичного мислення учнів, формування умінь і навичок активного мовного спілкування учнів, формування позитивних емоцій, організація діяльності викладача щодо побудови діалогових конструкцій та їх реалізації у процесі навчання.

7. Технологія модульного навчання, суть якої полягає у гнучкій орієнтації на підготовку фахівців визначеного профілю за пред'явленим замовленням на основі модулів — комплексів навчальних дисциплін і навчальних занять, що підтримують відповідну спеціалізацію. Технологія модульного навчан-

21

С.М. ВДОВИЧ, О.В. ПАЛКА

ня покликана поєднати широку соціально-культурну орієнтацію у предметній сфері з вузькими завданнями найближчої професії. Особливим ти-

пом модульного навчання є підготовка учнів за індивідуальними планами, орієнтованими на виявлення потенціалу кожного учня, його здібностей.

8. Авторські, індивідуальні технології, наприклад, технологія колективного способу навчання, комбінована система організації процесу навчання тощо [14].

О. Горбич, аналізуючи сучасні освітні технології навчання російської мови, виокремлює такі технології: предметно орієнтовані, вишівські технології, особистісно орієнтовані, діалогові, ігрові, комп'ютерні.

Л. Мельник визначає низку технологій, котрі є найбільш оптимальними та перспективними в педагогічній освіті: дистанційне навчання, діалогове навчання, етапно-блокова організація навчання, ігрові методи, блочно-модульна система, інформаційно-комп'ютерне навчання, кейс-технологія, контекстне навчання, моделююче навчання, модульно-рейтингове навчання, особистісно орієнтоване навчання, пошукове-дослідне навчання, проєктивне навчання, рефлексивно-творче навчання.

У наступних розділах розглянемо освітні технології, педагогічні технології й технології навчання, які доцільно використовувати на уроках мови та літератури у професійно-технічних навчальних закладах.

Література:

1. Беспалько В. П. Слагаемые педагогической технологии / В. П. Беспалько. — М.: Педагогика, 1989. — 192 с.
 2. Бондарева К. І. Педагогічний аналіз інноваційної діяльності вчителя: науково-методичний посібник / К. І. Бондарева, О. Г. Козлова. — Суми: Вид-во «Слобожанщина», 2001. — 44 с.
 3. Вакуленко В. М. Види інновацій в освіті та їх класифікація // Вісник Національної академії Державної прикордонної служби України. — 2010. — № 4. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: www.nbu.gov.ua/e-journals/Vnadps/2010_4/10vvmotk.pdf
 5. Васянович Г. П. Вибрані твори: в 5-ти т. — Т. 4: Психологія і педагогіка: Лекції. — Львів: Сполом, 2010. — 512 с., с. 391—420
 6. Гуревич Р. С. Теоретичні та методичні основи організації навчання у професійно-технічних закладах: Монографія / Р. С. Гуревич; за ред. С. У. Гончаренка. — К.: Вища школа, 1998. — 229 с.
 7. Державна національна програма «Освіта» («Україна XXI століття»), затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 3 листопада 1993 р. № 896. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>
 8. Дзюба Л. А. Психологічні чинники впровадження сучасних освітніх технологій у вищому навчальному закладі: Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата психологічних наук зі спеціальності 22
- СУЧАСНІ ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ МОВНОЇ ПІДГОТОВКИ
МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ СФЕРИ ОБСЛУГОВУВАННЯ
19.00.07 — педагогічна та вікова психологія / Дзюба Лілія Анатоліївна; Інститут психології ім. Г. С. Костюка АПН України. — Київ, 2003. — 15 с.
9. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології [Текст]: навчальний посібник / І. М. Дичківська. — К.: Академвидав, 2004. — 350 с.
 10. Домінський О. С. Практико-орієнтована освіта // Сучасні інформаційні

технології та інноваційні методи навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми: Зб. наук.праць. — Вінниця: ДОВ Вінниця, 2000. — С. 197.

11. Ковжога С. О. Сучасні освітні технології та методи їх використання в навчальному процесі / С. О. Ковжога, А. М. Полежаєв, С. А. Тузіков. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://www.rusnauka.com/8_NMIW_2008/Pedagogica/28601.doc.htm

12. Мельник Л. В. Можливості використання сучасних освітніх технологій у вищій школі. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/.../mojluvosti%20vukorustannya.pdf

13. Нетрадиционные методы преподавания социологии: учебно-методическое пособие для преподавателей социологических дисциплин / Под ред. И. Д. Ковалевой. — Харьков, ХГУ, 1997. — 243 с.

14. Никишина И. В. Инновационные педагогические технологии и организация учебно-воспитательного и методического процессов в школе: использование интерактивных форм и методов в процессе обучения учащихся и педагогов / И. В. Никишина. — 2-е изд., стереотип. — Волгоград: Учитель, 2008. — 91 с.

15. Паламарчук В. Інновації в сучасній освіті // Завуч. — 2006. — No 10. — С. 1—4.

16. Підготовка майбутнього вчителя до впровадження педагогічних технологій: навч. посіб. / О. М. Пехота та ін. — К.: В-во А.С.К., 2003. — 240 с.

17. Положення про порядок здійснення інноваційної освітньої діяльності, затверджене наказом Міністерства освіти і науки України 7 листопада 2000 р. N 522. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.osvita.irpin.com/viddil/v5/d109.htm>

18. Селевко Г. К. Современные образовательные технологии / Г. К. Селевко. — М.: 1998. — 256 с. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.rusfolder.com/31986878>

19. Химинець В. В. Інноваційна освітня діяльність. — Ужгород: Інформаційно-видавничий центр ЗІППО, 2007. — 364 с. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.zakinppo.org.ua/2010—01—18—13—44—15/151—2010—03—22—13—05—06>

20. Шапран О. Інноваційні технології в педагогіці та психології: їх сутність та різновиди / О. Шапран, В. Шапран // Вісник Інституту розвитку дитини. Вип. 12. Серія: Філософія, педагогіка, психологія: Збірник наукових праць. — Київ: Видавництво Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова, 2010. — С.147—153. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Vird/2010_12/25.pdf

Сучасні

освітні технології мовної підготовки майбутніх фахівців сфери обслуговування : методичний посібник / ав.: Вдович С. М., Палка О. В. — К. : Педагогічна думка, 2013. — 128 с.

Оргкомітет запрошує Вас взяти участь в роботі ЮВІЛЕЙНОЇ ХХ Міжнародної науково-методичної конференції «УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ» присвяченої 85-річчю ОДАБА Тематика конференції: 1. Актуальні проблеми освіти та шляхи їх вирішення 2. Імплементация законодавства про вищу освіту 3. Місце наукових досліджень при підготовці фахівців 4. Методичне забезпечення та організація навчального процесу 5. Впровадження нових інформаційних технологій навчання

Тематику тез доповіді потрібно зазначити в вигляді першого символу назви файлу (див. Загальні вимоги). Під час роботи конференції буде організована виставка науково-методичних розробок

СКЛАД ОРГКОМІТЕТУ КОНФЕРЕНЦІЇ
Голова: Ковров А.В., к.т.н., проф., в.о. ректора Одеської державної академії будівництва та архітектури
Заступники голови: Барабаш І.В., д.т.н, проф., заслужений діяч науки і техніки України, проректор з науково-педагогічної роботи ОДАБА (Україна)
Божо Солдо, к.т.н., проф., декан будівельного факультету Університету Север (Хорватія)
Родослав Вишневський, д.т.н., проф., декан факультету геодезії, просторової інженерії та будівництва Вармінського Мазурського університету в Ольштині (Польща)
Координатори: Голубова Д.О., к.т.н., доцент, керівник методичного відділу ОДАБА
Гілодо О.Ю., к.т.н., доцент кафедри металевих, дерев'яних та пластмасових конструкцій ОДАБА
Члени оргкомітету: Вітюков В.В., к.т.н., доцент, директор інституту інженерно-екологічних систем
Костюк А.І., к.т.н., професор, директор інженерно-будівельного інституту
Левківський К.М., к.і.н., професор, начальник відділення стратегічного планування та економіки освіти Інституту інноваційних технологій і змісту освіти
Мішутін А.В., д.т.н., проф., заслужений діяч науки і техніки України, проректор з науково-педагогічної роботи
Новський О.В., к.т.н., пр.-проф., заслужений працівник освіти України, завідувачий кафедрою основ і фундаментів
Суханов В.Г., д.т.н., доцент, заслужений будівельник України, директор будівельно-технологічного інституту
Уреньов В.П., д.арх., проф., заслужений архітектор України, директор архітектурно-художнього інституту
Технічний секретар: Хмизнікова Н.М., старший інспектор методичного відділу

ПРОГРАМА ПРОВЕДЕННЯ КОНФЕРЕНЦІЇ
23 квітня 1200 – 1330 Реєстрація учасників конференції
1330 – 1730 Відкриття конференції і пленарне засідання ауд. а 360
24 квітня 1330 – 1730 Секційні засідання

КОНФЕРЕНЦІЯ ПРОВОДИТЬСЯ в Одеській державній академії будівництва та архітектури за адресою Україна, м. Одеса, вул. Дідріхсона, 4
ПРОЇЗД: від залізничного вокзалу - трамвай № 28, маршрутне таксі 127 – до зупинки «вул. Торгова»
За матеріалами роботи конференції буде виданий збірник науково-методичних праць

ДЛЯ БАЖАЮЧИХ ПЕРЕДБАЧАЮТЬСЯ: - розміщення в готелі академії або сприяння у розміщенні в готелях м.Одеси - сприяння в самостійному відвідуванні театрів, музеїв, виставок м. Одеси (за запитанням)
УВАГА (для учасників з інших міст та країн): У РАЗІ ОЧНОЇ УЧАСТІ В КОНФЕРЕНЦІЇ ОБОВ'ЯЗКОВА РЕЄСТРАЦІЯ ЗА ТЕЛ. +38 (048) 7298503 до 15.04.15р.
УЧАСТЬ В КОНФЕРЕНЦІЇ Для участі в конференції необхідно: - до 27 березня 2015р. – направити 1 екземпляр тексту тез доповіді в електронному вигляді (на електронному носії або за електронною поштою) у вигляді файлу, створеного в редакторі Microsoft Word формату «doc», «docx» або «rtf» (див. Загальні вимоги). Надані в Оргкомітет тези доповідей (не більше 2-х від автора) повинні відповідати темі

конференції, містити науково-методичні розробки з питань удосконалення підготовки фахівців у вищих навчальних закладах і бути оформлені згідно вимог. Оргкомітет має право відхиляти тези доповідей, що не відповідають вказаним вимогам. Вартість публікації в збірнику тез складає 30 гривень за кожну сторінку. При замовленні відправлення друкованих матеріалів конференції по Україні поштою додатково сплачуються поштові послуги 15 грн. за комплект (програма+збірник тез). Гроші необхідно перерахувати на рахунок: р/р 26004000042102 у ПАО «Укрсоцбанк», МФО 300023 код 21028281, отримувач - МЕТОДИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ МАТЕРІАЛИ ВІДПРАВЛЯТИ - за поштовою адресою Україна, 65029, м. Одеса, вул. Дідріхсона, 4 Одеська державна академія будівництва та архітектури Оргкомітет XX міжнародної науково-методичної конференції, кабінет а.151. - за електронною адресою: to@ogasa.org.ua у темі «Конференція». КОНТАКТНИЙ ТЕЛЕФОН – +38 (048) 7298503 Голубова Дар'я Олександрівна Хмизнікова Наталія Миколаївна ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ

Вимоги до назви файлу - ім'я файлу повинно складатися з номеру тематики тез доповіді та прізвища першого автора. Наприклад - 2петренко.docx

Вимоги до оформлення тез доповідей - обсяг – 1 ÷ 2 повні сторінки мова – українська, російська, польська, хорватська або англійська формат – А4 комп'ютерного тексту поля – верхнє – 20мм, нижнє - 25мм, ліве і праве – 20мм шрифт – Times New Roman, заголовок – 14 кегель, жирний, великими літерами прізвище та ініціали – 14 кегель, жирний, назва організації, міста, країни – 14 кегель, курсив, після прізвищ авторів основний текст – 14 кегель, вирівнюється на ширину сторінки, без переносів абзац – 0,5 см ПРИКЛАД ОФОРМЛЕННЯ ТЕЗ ДОПОВІДІ ЕКОНОМІЧНА ПІДГОТОВКА ФАХІВЦІВ Петренко М.О. (Одеська державна академія будівництва та архітектури, м. Одеса, Україна) Текст доповіді (вирівнюється на ширину сторінки, відстань між рядками 1,15 інтервалу) ЮВІЛЕЙНА XX МІЖНАРОДНА НАУКОВО – МЕТОДИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ «УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ» ПРИСВЯЧЕНА 85-річчю ОДАБА 23-24 квітня 2015р. Одеса